

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23981
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	119
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 119

SPOKE
TO
STAR

spoke n अष्टारम् MBh 1.1498, अष्टार .

(with Jainas) the 5th spoke in the wheel of time

पञ्चमारः , पञ्चमारकः Śatr having eight spokes

अष्टार mfn NrisUp having seventeen s. अष्टदशार

mfn Lāty having s. अष्टवत् m (ludwig) RV 7.68.7 ,

सार mfn Śalkas , (a wheel, discus) अष्टारिन् n,

अष्टारि m BhP, RāmatUp having 32 spokes द्वान्त्रिंशार

mfn RāmatUp, द्वान्त्रिंशद्वर mfn having twelve s. (as

the cycle of the year) द्वान्त्रिंशद्वर mfn RV, MBh having

12 s. (as the wheel) द्विदशतिर mfn RV, MBh an ~~intermediate~~

intermediate spoke of a wheel यत्परः (ŚvetUp, Comm)

यत्परः (ŚvetUp) the intervals of the spokes पर-तरा नि

n pl the ~~xxxxx~~ spoke of an altar formed like a wheel

परः Sulb the s. of a wheel परः RV, etc, परम्

L , परः Suśr (a wheel) having five spokes पञ्चतिर

mfn RV.

fifty spoked शताध्वार

mfn SvetUp thousand

s. सहस्रार

mfn BhP.

spoken adj I उत्त, प्रोत्त

MBh, Prab, Var,

Hit — भाषित, प्रभाषित MBh, Kāv, etc, आभाषित

Hariv, व्याभाषित — प्रोभाषित MBh, Mn, etc — भाषित

Pañcat, Vet, Gīt — व्याहृत

VS, etc, आहृत

~~MBh~~ R,

BhP, etc , प्रभिव्याहृत , प्रव्याहृत MBh — गदित,

निगदित MBh, etc , प्रगदित W — उदित AitBr,

Kathās, Ragh, Śis, etc — पर्युदित ŚBr, etc — लपित

प्रजल्पित
L — प्रलपित W — जल्पित Pañcat , संजल्पित Pañcat,

संजल्पित , विजल्पित Śak .

II चष चष W (a spell) तीन्त्रित Kathās 23.

63 — वत W — विरचित .

as spoken यथाभिहितम् ind MW badly s. दुर्भाषित

MBh 5.1171 , (harsh, injurious) दुरक्त distinctly s.

स्पष्टाक्षर Ratnav having s. निगदितावत Bhatt ill

s. of दुरक्तावस AitBr 2.17.6 so s. about एवम् ।

ŚBr 8 s. about विगदित R s. according to अनूदित

II , अनूद्यमान s. after अनूत्त , अनूदित

s. against. अवभाषित Kām s. and not spoken उत्थानुत्त

s. before उत्तपूर्व MBh s. by one's self स्वात्त

Śak, Sch s. by Uddhava आद्वय f(इ) Śis 2.118

॥
श्रीद्वयमय

Comm on Śis 2.118

s. dolefully प्रलापित

Sāh

s. eloquently सुभाषित

f(२१/)

MBh

s. formerly

उत्तपूर्व

MBh

s. forth

चलापित

W

s. ill

दुर्व्याहत

s. indistinctly

मिलिष्ट

Pān 7.2.18

s.

in vain

वृथात्

MarkP

s. of,

अनुशीलित, श्रवणभूत

BhP

, अपानिबद्ध

Comm on KātyŚr, etc

s. of one by one

कण्ठात्

Comm on Prat

s. of together

समोऽथव्याहत

Kusum

s. to

शक्ति

MBh, Prab, Var, Hit

s. to

समुत्प Bhp , सम्प्रोत्प MBh , भाषित Mn, MBh,

etc , उपभाषित , अभिहित Kum, etc , सम्भाषित

Bhp , गदित Kathās 60.63 , उदित Bhp, Śis

9.61, Kathās s. out प्रोदित Hariv s. to समुदित

Bhp , उपामन्त्रित , संलापित ~~हि~~ , जल्पित Śuk ,

लम्बित W s. together संजल्पित s. well

सुभाषित f(उपा) MBh ~~with~~ s. with सम्भाषित ,

समुदित Bhp ~~s.~~ words अनुभाषित Bhp ,

प्रजाल्पत MBh , संजाल्पत BhP well s. शुभाषिता

Malatim well s. सद्भाक्ता RV well s. of लब्धनामन

Kam, Ratnav, लब्धशब्द R to be s. of वाच्य Jp,

Mn, MBh, etc to be s. वत्तव्य f(ज्ञा) ŚBr, etc ,

वक्त्व RV, वचनाय Mn, R , उच्चाय Sāh,

गद्य (Pāṇ 3.1.100) Bhattach 6.47 , ज्ञालापनाय,

ज्ञालाप्य , वद्य , वादितव्य (n impers)

AitBr, Sarvad , वादितव्य , वाद्य AitBr ,

उद्य .

not to be s. वचनार्थ Mn 8.269 difficult to be s.

दुर्वच MBh, R, etc fit to be s. वक्तव्य f(यत्)

SBr, etc it is to be s. वाच्यम् n impers to ~~ex~~

be elegantly s. वचनार्थ W to be s. about कथं

R , वक्तव्य Mn, MBh, etc , वचनार्थ Hariv

to be s. against वचनार्थ Hariv , वक्तव्य Mn, MBh,

etc , वाच्य (gen or instr) Mn, MBh, Hariv, etc to

be s. etc लाप्य Pāṇ 3.1.226 to be s. falsely

मृषोद्य Śis to be s. of वाच्य Up, In,

MBh, etc , प्रामिद्येय Pāṇ 3.3.51, Sch, etc .

having spoken ~~उत्तरा~~ उत्तरा ind p , उच्चार्य ind

p having s. to प्रामाव्य ind p having s. together

समुद्य ind to be s. to वत्तव्य MBh, Kāv, etc

, पवाच्य Hariv , भाषितव्य R, v.l. for

भजितव्य , परिभाषणीय , प्रालापितव्य

Kād , प्रालपनीय , प्रालाप्य , संवादितव्य

to be s. to about anything वाच्य (acc or nom with

इति) Mn, Mariv, Mv, etc to be s. to afterwards अनुद्य

to be s. together सहवाच्य Lāty to be well s.

प्रवचनाय w being s. वक्तव्य being s. of प्रसिद्धये

Sāh caused to speak with संवादित intended to be

spoken विवक्षित Mh, R, Śank made to speak

वादित wished to be spoken विवक्षित Mh, R,

Śank worthy of being s. to प्रामाण्य Mh, Ragh.

spokesman n वाक्परायण R.

(in prosody) a spondee द्विः

आम्रवाटिकः

Spondias mangifera n I आम्रवाटः, आम्रवाटकः

L, आम्रातः Suśr, आम्रातकः NEh, K, Suśr — वृक्षाम्लः

-- आम्रशीषः L — अम्लवाटकः.

II इन्दुफलः L — कपिचूडः, कपिचूडा, कपिचूतः L —

कपिप्रियः L — कपिरसाढ्या ^{कपीटनः} L — कपि — तनुदीरः L

-- पीतनकः, पीतनः L — बृहद्धोजः L — भृङ्गीफलः

L — मधुराम्लकः L — माधवद्रुमः L — रसाढ्यः ^{वर्षपाकिन्} L — ४m L — वृद्धविक्षीतकः L — शुङ्गः L, शुङ्गी L — शुङ्गिनःm L — सारणः L .

the tree *Spondias mangifera* अत्यम्लः — अक्षगमोप्यः

the root of *S. mangifera* स्वादुरसा (only L) the

fruit of *S. mangifera* बीजाम्लम् L , पूराम्लम् L,

पशुहरीतकी L.

~~spontaneity n स्वभावः~~

spontaneity n स्वभावः (i'c f आ) ŚvetUp, Mn,

MTh, etc — यहच्छा ŚvetUp, Mn, MTh, etc.

spontaneous adj स्वाभाविक f(ई) Up, MTh, etc—

स्वयंकृत f(आ) TBr, etc, स्वकृत f(आ) TS,

ŚBr — स्वयंग्राह f(आ) — स्वच्छन्द f(आ) Yājñ,

Kāv, VarBrS, etc, स्वच्छन्द w—अयत्नकृत, अयत्नज

L — यादृच्छिक f(ई) MTh, Daś, etc, यहच्छ f(आ)

Apgr: विवश f(आ) Mn, etc - अचोदस RV 9.

79.

~~spontaneous action~~

spontaneous action कामचारः s. declaration

स्वभावोक्ति f A s. deed कामचारः Mn, MSh, R, Bhag

s. evolution of the fluids (juices of the body, without

nutriment from without) रसोल्लसा (scil सिद्धि)

VP s. gift (of a daughter in marriage) स्वयंदनम् Kath's

spontaneously स्वभावः (ibc) स्वभावात्,

— स्वयम् स्वैरम्
स्वभावेन, स्वभावतः । ind RV, etc. — स्वयम् ind MBh,

Kav, Vās, etc — स्वच्छन्दात्, स्वच्छन्देन, स्वच्छन्दतः,

स्वच्छन्दतः ind MBh — अनु स्वधाम्, स्वधाम् अनु,

स्वधा अनु, स्वधया, स्वधाभिः — निसर्ग (ibc), निसर्गेण,

निसर्गतः
निसर्गात्, ind — कामकारेण, कामकारान्, कामकारतः

ind In, MBh, etc — यदृच्छा ibc, यदृच्छया ind.

arising spontaneously स्वभूति mf n VS existing

s. (said of Vishnu) स्वाभाव्य mfn IBh growing s. in

a forest स्वच्छन्दवनजात mfn Hit not produced s. कृतक

mfn Nir, IBh, etc not s. produced कृत्रिम mf (आ)n

RV, AV, etc produced s. अकारणोत्पन्न mfn said s. स्वभावोक्त

mfn Yājñ, Sch s. affectionate स्वयंग्राहप्रणय mfn

Uricch s. produced (waters) स्वयंज mf (आ)n RV.

spontaneousness n नियमोज्झति f L.

Saccharum spontaneum अनिक्षु m

spoon n कटच्छु f VarBrS — रवजः L, Sch

रवजकिका L — कम्बि f L — कट्यचिकः (1) L — लेखिनी

-लेखनी- लक्षणम् Divyāv- वितण्डा L.

as much as can be taken with a spoon out of a larger

vessel ग्रहः

RV 10.114.5, VS, TS, AitBr, ŚBr, etc

the bowl of a s. पुष्कलम् (ifc fआ) Grihyās (पुष्कर

a golden s. हिरण्यम् (ifc fआ) Mn 2.29 a kind of s.

कडच्छकः, पाणिका ifc L a small s. used at

sacrifices परिप्लुवा Āryav a small s. with frankin-

cense धूपकटच्छुकम् Kāraṇḍ a sort of s. used at sacri

fices परिप्लुवा KātyŚr a s. for stirring मन्थः

ĀśvGr, Kauś a s. (or mimilar instrument) for stirring

आयवनम् AV 9.6.17, etc a s. used at the Agnihotra

अग्निहोत्रहवनी

f ŚBr, ĀsvGr a wooden s. दारुहस्ता,

दारुहस्तकः L a wooden s. for stirring up Caru मेक्षणम्

Br, GrŚrS a wooden s. for taking small portion from Caru

मेक्षणम् Br, GrŚrS.

spoonful adj (esp. of Soma) ग्रहः RV 10.114.5,

VS, TS, AitBr, ŚBr, etc.

the state of spoonful ग्रहः Kāth 9.16.

sport vb I खेलाय Nom खेलयति (६ कण्डूदि

Bhaṭṭ 5.72 — क्रीड् क्रीडति

RV, VS, AV; etc,

आक्रीड् Ā (Pāṇ 1.3.21) MBh, 3.11095, प्रक्रीड्

प्रक्रीडति (प्रक्रीडति) प्रक्रीडते

RV, AV, MBh,

etc — लीलाय Nom लीलयति, लीलयेत्

R,

~~xxxx~~ Hariv, etc — रम् cl 1 A ChUp, MBh, etc — उपावरम्

Ā -विल्स, विल्सति

Kāv, Kathās, लस् cl 1

1 (Dhātup 17.64) लस्सति

(only p) Chandom, उहस

उल्लसति, उल्लसेत्

Amar, Chandom — संविह P BhP

व्याह व्याहसति, व्याहसेत्

BhP (exceptionally for

विह) — लल्

cl 1 (Dhātup 9.77) ललति (m.c.)

also ललसेत्) MBh, Kāv, etc — लड् cl 1 (Dhātup 9.76)

लडति

Mājat 7.928 — दिव् cl 4 दीव्यति,

दीव्यते — हेल्

II प्रमद्, प्रमन्द

(rarely A) प्रमदति,

प्रमन्दति, प्रमाद्यति, प्रमाद्यते

RV लम्

(not in Dhātup only pf. कलाम) Hariv, रम् .

III कल् cl 1 कलति V, कल्य Hom

कल्यते gana कण्ठादि — खूर्द cl 1 खूर्दते

Dhātup 2.21, कूर्द, गूर्द, खूर्द — गुद cl 1 गोदते

Dhātup 2.23 — गुध् cl 1 गोधते Dhātup 2.23 —

गूर्द, गूर्द cl 1 गूर्दते, गूर्दते Dhātup 2.22

— लेव् cl 1 लेवते Dhātup 14.

to sport about चल् cl चलति Kuval 320

to s. along with (another) समाक्रीड् समाक्रीडति MBh

to s. amorously खुद् cl 6 खुदति RV 10.101.12

Intens ĀsvŚr 2.10.14, TBr 2.4.5.6, खुन् to s. to-

gether संक्रीड् संक्रीडते (Pan 1.3.21, rarely

संक्रीडति) R, Bhatt. to s. wantonly खुद् cl 6

खुदति RV 10.101.12, Intens ĀsvŚr 2.10.14, TBr 2.4.

6.5, खुन् to s. with व्यायम् व्यायच्छति

(loc) Suśr , विक्रीड् विक्रीडति (सह) MBh, R, Pur.

to cause to sport

लल्

caus

लालयति, लालयते

IEh, Kav, etc

- दिव्

a us

देवयति

BhP 3.20.22

- - समुल्लसत् a us समुल्लासयति

MW.

sport

n

I

खेलनम्

Bālar 4.16/17,

खेलनकम्

Kāśikh 12.72

खेला

g

कण्ठादि, खेति

f Gīt

11.30,

केलि

,

केलि

mf

Mn 8.357, Kricch, etc

केलिकिला

Comm on L,

केलिमुखः L,

केली

rarely

for

केलि

,

केलम्

W

- क्रीडा

VS 18.5, R,

Suśr, etc, क्रीडितम् MBh 3.11067, R 5.13.23 & 55, क्रीडाकर्म

W, विक्रीडा DhP, विक्रीडितम् SaddhP, क्रीडः L,

संक्रीडः, निस्क्रीडः ĀrshBr — लीला MBh, Kāv, etc,

लीलायितम् Sinhās, अवलीला — विहारः Yājñ, MBh,

R, etc, विहति f Nalōd — विनोदः Kāv, Kathās,

Pāncat, etc — हेला (ifc f आ) Kāv, Kathās, etc — विलासः

(ifc f आ) MBh, Kāv, etc, विलसनम् Megh, Das, विलसितम्

Kāv, K thās, विलासनम् MBh 3.1829 — ललनम् L,

ललितम् R, Kpr — नर्मः VS, # नर्मन् n MBh, Kāv

etc, नर्मठः L, नर्मोयितम् Balar — उपहासः ŚBr,

PārGr, MBh, etc — कौतुकम् L — देवनम् L, देवः L,

देवना L — कूर्दनम् L — प्रेमन् m Sāh.

II एङ्- gana कण्डूदि Pān 3.1.27 -

गुल्गुंधा कृ Gaṇar 96, Sch — लेवनम् L — देवः

Jatak — निधुवनम् L — परिचरितम् Pivya — प्रस्तावः L,

हेला — प्राध्वः L — बर्करः L — रडि f Kāth

Sch (omitted in other texts) = क्रीडा — लयः Vās —

लवः L—विपञ्ची L.

amorous sport क्रीडा VS 18.5, R, Susr, etc any

s. रासः L the companion of a person's sports

नर्मदः L consisting of sport क्रीडामय mf(इ) n

MBh 14.1468 festive s. चर्चरी W 'tiger's s.'

शार्दूलललितम् Col for s. नर्मणा ind ,

नमार्थम् ind MBh , विलासाय for the sake of s.

विनोदार्थम् ind Kathās full of s. सहेल mfn Kāv,

Kathās, etc a goddess supposed to preside over sports ~~AM~~

and divisions रङ्गदेवता MW 'golden sport' (N. of

Agni or fire) हेमकेलि m L ~~AM~~ in s. हेल (ibc

and instr sg or pl) रङ्गित्वा (ibc) a kind ~~AM~~ of s.

चतुश्चालितम् Sinhās, यूतलविका Vātsyay 1.4 दमन

भाञ्जिका Vātsyāy 1.4 पक्षरान्नि f Cat

पुष्पावचायिका Cat mere s. रङ्गित्वा MBh, Kāv, etc

out of mere s. लीलाभात्रेण ind Pañcar a place of s.

लीलागारम् Ragh, लीलागृहम् Kathās, Naish, लीलागेहम्

Kathās a place of sports प्रक्रीडः ĀsvGr serving

for s. वैहारिक mfn L s. with Krishna कृष्णक्रीडा

BhP 2.3.15 thinking ~~of~~ only of s. नमेकसोदर mfn

Kathās with s. सलिलम् ind MW.

to make sport of सम्प्रहस caus सम्प्रहासयति Vās.

sported adj संक्रीडित — विलसित Kāv, Kathās

(विलसितम् impers)_{MBh} लसित MBh — ललित

Kāv, Kathās, Rājat — विजृम्भित W.

'sported in by Krishna' (the country of Bengal)

हरिकेलीय W to be s. विहरणीय W to be s.

with वैहाय MBh.